

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2006-305-0433
Dok.: ELW40456

GRUNDNOTAT

vedrørende Kommissionens grønbog om detektionsteknologier i de retshåndhævende myndigheders, toldmyndighedernes og andre sikkerhedsmyndigheders arbejde (KOM(2006)474)

Resumé

Kommissionen har fremlagt en grønbog om detektionsteknologier i de retshåndhævende myndigheders, toldmyndighedernes og andre sikkerhedsmyndigheders arbejde. Formålet med grønbogen er at finde ud af, hvilken rolle EU kan spille med henblik på at fremme detektionsteknologier for at øge borgernes sikkerhed. Kommissionen ønsker samtidig at foretage en grundig analyse af en række grundlæggende spørgsmål om, hvilke grænser der bør være for detektionsteknologiers indgriben i privatlivets fred. Med henblik herpå stilles der i grønbogen en række spørgsmål rettet til både offentlige myndigheder og aktører og til private aktører. Grønbogen rejser ikke i sig selv spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet, og den vil i sig selv ikke have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Hvis der efterfølgende som led i opfølgningen på grønbogen måtte blive fremsat forslag til nye EU-retsakter, vil disse retsakter kunne medføre statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser, som det på nuværende tidspunkt er vanskeligt at angive nærmere. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om andre medlemsstaters holdninger til grønbogen. Justitsministeriet har på nuværende tidspunkt ikke afsluttet sine overvejelser vedrørende de spørgsmål, som grønbogen giver anledning til. Umiddelbart er man dog positivt indstillet over for, at der ses nærmere på de forskellige spørgsmål, som anvendelse af detektionsteknologier giver anledning til.

1. Baggrund

Kommissionen har fremlagt en grøn bog om detektionsteknologier i de retshåndhævende myndigheders, toldmyndighedernes og andre sikkerhedsmyndigheders arbejde (KOM(2006)474).

Grøn bogen er udarbejdet som led i Kommissionens sikkerhedspolitiske arbejde. Med henvisning til Kommissionens meddelelse "Terrorangreb: forebyggelse, beredskab og reaktion" fra oktober 2004 og Haag-programmet vedtaget af Det Europæiske Råd i november 2004 understreger Kommissionen vigtigheden af at styrke sikkerhedsdialogen mellem den offentlige og den private sektor.

Formålet med grøn bogen er at iværksætte en omfattende høring af offentlige såvel som private aktører for derigennem at få belyst, hvorledes EU kan bidrage til at fremme detektionsteknologier med det mål at øge borgernes sikkerhed. Med grøn bogen søges der indsamlet oplysninger til brug for udarbejdelse af en oversigt over eksisterende detektionsteknologier og med henblik på at afdække hvilke behov, de relevante aktører har på området. Styrkelse af de eksisterende redskaber og udarbejdelse af nye vil – ifølge Kommissionen – indebære indgrib i privatlivets fred og kan udgøre en udfordring for friheder og rettigheder. Af denne årsag tager grøn bogen også sigte på at belyse, hvorledes borgernes privatliv og deres friheder og rettigheder bedst beskyttes, når detektionsteknologier anvendes. Grøn bogen har ligeledes som formål at fremme udveksling af bedste praksis og at styrke samarbejdet mellem virksomheder og myndigheder inden for EU.

I lyset heraf indeholder grøn bogen en række spørgsmål, som bl.a. medlemslandene inviteres til at svare på.

2. Grøn bogens indhold

Grøn bogen er delt op i fem hovedafsnit. I det første afsnit, som vedrører standardisering og sikkerhedsforskning, understreges vigtigheden af at udarbejde minimumstandarder for at sikre et overblik over alle aktiviteter og for at undgå dobbeltarbejde og samtidig forbedre prioriteringen af opgaverne. På samme vis vil et samlet overblik over sikkerhedsforskningen i alle EU-medlemsstater sikre indsamling og udbredelse af oplysninger og derigennem sikre, at dobbeltarbejde undgås.

Andet afsnit omhandler teknologiske behov og løsninger. I dette afsnit gennemgås de egenskaber, som Kommissionen mener detektionsteknologier bør have for at leve op til de formål, de skal bruges til. Samspillet mellem udbydere og brugere af detektionsteknologier understreges ligeledes.

Det tredje afsnit behandler anvendelse og certificering af udstyr og værktøjer, hvilket dækker over kortlægning og udbredelse af bedste praksis samt anvendelse af eksisterende og nye værktø-

jer og udstyr. I afsnittet behandles også afprøvning og certificering af udstyrets og værktøjernes kvalitet.

Fjerde afsnit beskriver de undersøgelser, som Kommissionen foreslår udført for at øge de relevante parters viden om emnet og for at sikre, at den relevante lovgivning overholdes under udvikling og anvendelse af detektionsteknologier. Der peges også på, at undersøgelserne vil kunne bruges til at overveje politikmuligheder og muligheder for yderligere praktiske skridt.

Endelig beskriver femte afsnit, hvorledes resultaterne af høringen skal gennemføres. Der peges på, at grønbogen afspejler en række mulige aktiviteter, som kan være med til at forbedre samspillet mellem den offentlige og den private sektor vedrørende detektionsteknologier og dermed hjælpe medlemsstaternes sikkerhedsmyndigheder med at få adgang til de bedst mulige værktøjer, løsninger og former for bedste praksis. Omvendt kan disse aktiviteter hjælpe den private sektor med at målrette sine investeringer og matche den offentlige sektors behov. Det er dog klart, at dette kræver et intensivt samarbejde mellem den offentlige og den private sektor. Der er derfor behov for en bedre specifik dialog mellem den offentlige og den private sektor på dette område.

Dette kan – ifølge Kommissionen – ske på forskellige måder, bl.a. ved at etablere et særligt organ eller oprette en specifik gruppe inden for rammerne af horisontale partnerskabsøvelser med deltagelse af den offentlige og den private sektor. Kommissionen tænker mere specifikt på et midlertidigt forum for eksperter fra både den private og den offentlige sektor, som kan hjælpe med at behandle de spørgsmål, som tages op i grønbogen, eller nye udfordringer, der opstår under vejs i processen.

Herudover peger Kommissionen på, at handlingsplaner har vist sig – både på nationalt og europæisk plan – at være et nyttigt redskab til at overvåge indsatsen på komplekse områder som bekæmpelse af terrorisme eller andre former for kriminalitet. Med henblik på at overvåge fremskridtene på området og fastsætte en række mål kunne der efter Kommissionens opfattelse udarbejdes en handlingsplan på grundlag af svarene på de spørgsmål, som stilles i grønbogen, og om nødvendigt yderligere høringer.

3. Gældende ret

Da der er tale om en grønbog, som indeholder Kommissionens mere overordnede overvejelser og spørgsmål vedrørende anvendelse af detektionsteknologier, er der ikke medtaget en beskrivelse af gældende ret og praksis på de mange områder, som grønbogen berører. Det bemærkes herved, at der som nævnt ikke umiddelbart er lagt op til at indføre ”lovregulering” på området.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens grønbog om detektionsteknologier vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Hvis der efterfølgende som led i opfølgningen på grønbogen bliver fremsat forslag til nye EU-retsakter, vil disse retsakter kunne medføre statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser, som det på nuværende tidspunkt er vanskeligt at angive nærmere. Umiddelbart er det på det foreliggende grundlag vurderingen, at en udmøntning næppe vil medføre statsfinansielle konsekvenser af betydning.

5. Høring

Justitsministeriet har sendt grønbogen til Rigspolitichefen med anmodning om en udtalelse til brug for udarbejdelse af høringssvar vedrørende grønbogen.

Der er – navnlig i lyset af karakteren af grønbogen - ikke i øvrigt foretaget høring vedrørende denne. Det bemærkes herved også, at Kommissionen selv har sendt grønbogen i høring, herunder i den private sektor.

6. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke i grønbogen forholdt sig udtrykkeligt til nærhedsprincippet.

Grønbogen rejser efter Justitsministeriets opfattelse ikke i sig selv spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Om et eventuelt senere forslag til retsakt vil være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, er på det foreliggende grundlag vanskeligt at vurdere. Justitsministeriet finder det rigtigst først at foretage en sådan vurdering, hvis der eventuelt måtte blive fremlagt et forslag til retsakt på området.

7. Andre landes kendte holdning

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om andre medlemsstaters holdninger til grønbogen.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Justitsministeriet har på nuværende tidspunkt ikke afsluttet sine overvejelser vedrørende de spørgsmål, som grønbogen giver anledning til. Umiddelbart er man dog positivt indstillet over

for, at der ses nærmere på de forskellige spørgsmål, som anvendelse af detektionsteknologier giver anledning til.

9. Orientering af andre af Folketingets udvalg

Et grundnotat om grønbogen er – ud over til Folketingets Europaudvalg – også sendt til Folketingets Retsudvalg.